

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 231/2014,

11. märts 2014,

millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Oma 29. juuni 2011. aasta teatise pealkirjaga „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” näeb komisjon ette liidu välistegevuse rahastamisvahendite, sealhulgas ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA II) raamistiku.
- (2) Arvestades, et nõukogu määrus (EÜ) nr 1085/2006 ⁽⁴⁾ kaotas kehtivuse 31. detsembril 2013, ja selleks, et tõhustada liidu välistegevust, tuleks välisabi kavandamise ja andmise raamistik aastateks 2014 kuni 2020 säilitada. Liidu laienemispoliitikat tuleks jätkuvalt toetada konkreetse välistegevuse rahastamisvahendiga. Sellepärast tuleks luua IPA II.
- (3) Euroopa Liidu lepingu (ELI leping) artiklis 49 sätestatakse, et liidu liikmeks saamise avalduse võib esitada iga Euroopa riik, kes austab selliseid väärtusi nagu inimväärkuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate

isikute õiguste austamine. Euroopa riik, kes on esitanud liidu liikmeks saamise avalduse, võib liikmeks saada üksnes siis, kui on leidnud kinnitust, et ta vastab 1993. aasta juunis Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu koostöös kehtestatud liikmelisuse kriteeriumidele („Kopenhaageni kriteeriumid”), ning tingimuse, et ühinemisega ei koormata üle liidu võimet integreerida uus liige. Need kriteeriumid käsitlevad demokraatiat kindlustavate institutsioonide stabiilsust, õigusriiki, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset, toimivat turumajandust, suutlikkust toime tulla konkurentsiturve ja turujõududega liidus, ning võimet mitte üksnes kasutada aluslepingute järgseid õigusi, vaid täita ka neis sätestatud kohustusi, sealhulgas järgida poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmärgi.

- (4) Laienemisstrateegia, mis põhineb kohustuste täitmise kindlustamisel, tingimuste täitmisel ja teavitustegevusel, kombineeritult liidu suutlikkusega integreerida uusi liikmeid, on jätkuvalt aluseks uuendatud konsensusele laiendamise suhtes. Ühinemisprotsess põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamisel kõigile taotlejatele, keda hinnatakse vaid nende endi saavutuste alusel. Edasilikumine ühinemise suunas sõltub sellest, kuidas iga taotleja austab liidu väärtusi ja suudab viia ellu reformid, mis on vajalikud selleks, et viia riigi poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus- ja majandussüsteemid vastavusse liidu eeskirjade, nõuete, poliitika ning tavadega.
- (5) Laienemisprotsess tugendab rahu, demokraatiat ja stabiilsust Euroopas ning võimaldab liidul olla paremal positsioonil ülemaailmsete probleemide käsitlemisel. Laienemisprotsessi ümberkujundav mõju toob laienemisprotsessis osalevates riikides kaasa kaugeleulatuvaid poliitilisi ja majandusreforme, millest on kasu ka liidule tervikuna.
- (6) Euroopa Ülemkogu on andnud kandidaatriigi staatuse Islandile, Montenegrole, endisele Jugoslaavia Makedoonia vabariigile, Türgile ja Serbiale. Ta on kinnitanud Lääne-Balkani riikide väljavaateid saada liidu liikmeks. Ilma et see piiraks seisukohti staatuse suhtes või mis tahes edasisi Euroopa Ülemkogu või nõukogu otsuseid, võidakse neid riike, kellel on väljavaated saada liidu liikmeks, aga kellele ei ole antud kandidaatriigi staatust, käsitleda potentsiaalsete kandidaatriikidena ainult käesoleva määruse kohaldamisel. Käesoleva määruse alusel tuleks anda finantsabi kõigile I lisas loetletud abisaajatele.
- (7) Käesoleva määruse alusel tuleks abi anda kooskõlas Euroopa Ülemkogu ja nõukogu poolt määratletud laienemispoliitika raamistikuga ning arvestades nõuetekohaselt

⁽¹⁾ ELT C 11, 15.1.2013, lk 77.⁽²⁾ ELT C 391, 18.12.2012, lk 110.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. detsembri seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta otsus.⁽⁴⁾ Nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA) (ELT L 210, 31.7.2006, lk 82).

komisjoni iga-aastases laienemispaketis sisalduvat teatist laienemisstrateegia kohta ja eduaruandeid, samuti Euroopa Parlamendi asjakohaseid resolutsioone. Abi tuleks anda ka kooskõlas liidu poolt I lisas loetletud abisaajatega sõlmitud kokkulepetega ning kooskõlas Euroopa ja ühinemispartnerlustega. Abi peaks peamiselt keskenduma teatavale hulgate väljavalitud poliitikavaldkondadele, mis aitavad I lisas loetletud abisaajatel tugevdada demokraatlikke institutsioone ja õigusriiki, reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust, austada põhiõigusi ning edendada soolist võrdõiguslikkust, sallivust, sotsiaalset kaasatust ja mittediskrimineerimist. Abi peaks jätkuvalt toetama nende jõupingutusi edendada piirkondlikku, makropiirkondlikku ja piiriülest koostööd ning territoriaalset arengut, sealhulgas liidu makropiirkondlike strateegiatega rakendamise kaudu. Abi peaks ühtlasi edendada nende riikide majanduslikku ja sotsiaalset arengut, mis on aluseks aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskavale, pöörates erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, et saavutada „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (strateegia „Euroopa 2020”) eesmärgid ning viia need riigid järk-järgult vastavusse Kopenhaageni kriteeriumidega. Tugevdada tuleks finantsabi ja ühinemisele strateegia rakendamisel tehtud üldiste edusammude vahelist sidusust.

(8) Selleks et võtta arvesse laienemispoliitika raamistiku muutusi või I lisas loetletud abisaajate osas toimunud märkimisväärseid arenguid, tuleks komisjonile delegerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte II lisas loetletud abi temaatiliste prioriteetide kohandamiseks ja ajakohastamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(9) Enamikule I lisas loetletud abisaajatest jätkuvalt peamiseks väljakutseks olev õigusriigi tugevdamine, sealhulgas korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, ning hea valitsemistava, sealhulgas avaliku halduse reformi tugevdamine on neile abisaajatele oluline liidule lähenemiseks ning hiljem liidu liikmelisusega kaasnevate kohustuste täielikuks täitmiseks. Pidades silmas nendes valdkondades ellu viidavate reformide pikemaajalist laadi ja vajadust saavutada tulemusi, peaks käesoleva määruse alusel antav finantsabi olema suunatud I lisas loetletud abisaajatele kehtestatud nõuete rahuldamiseks võimalikult varakult.

(10) I lisas loetletud abisaajad peavad olema paremini valmis käsitleda üleilmseid probleeme, nagu jätkusuutlik areng

ja kliimamuutused, ning viima oma jõupingutused nende küsimuste lahendamiseks kooskõlla liidu jõupingutustega. Käesoleva määruse alusel antav liidu abi peaks ühtlasi aitama saavutada eesmärki suurendada liidu eelarvest kliimaküsimuste jaoks eraldatavate vahendite osakaalu vähemalt 20 %ni.

(11) Liit peaks samuti andma kõigile I lisas loetletud abisaajatele toetust ühinemise suunas toimuva ülemineku jaoks, tuginedes oma liikmesriikide kogemusele. Nimetatud koostöö peaks keskenduma eelkõige liikmesriikide reformiprotsessi käigus omandatud kogemuste jagamisele.

(12) Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama antava abi eeskirjadele vastavuse, ühtsuse ja vastastikuse täiendavuse, eelkõige korrapäraste konsultatsioonide ja sagedase teabevahetuse kaudu abitsükli eri etappides. Samuti tuleks astuda samme, mis on vajalikud selleks, et tagada parem koordineerimine ja vastastikune täiendus teiste rahastajatega, sealhulgas korrapäraste konsultatsioonide abil. Kodanikuühiskonna rolli tuleks tugevdada nii valitsusasutuste kaudu rakendatavates programmides kui ka liidu abi otsese saajana.

(13) Käesoleva määruse alusel toetatavate asjakohaste poliitika-valdkondade eesmärkide saavutamise tegevusprioriteetid tuleks määratleda suunavates strateegiadokumentides, mille komisjon kehtestab aastateks 2014 kuni 2020 kehtestatud liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks partnerluses I lisas loetletud abisaajatega, lähtudes nende konkreetsetest vajadustest ja laienemise tegevuskavast kooskõlas käesolevas määruses määratletud üldiste ja erieesmärkidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid. Strateegiadokumentides tuleks samuti kindlaks määrata toetatavad abi poliitika-valdkonnad ja ilma, et see piiraks Euroopa parlamendi ja nõukogu õigusi, kehtestada liidu vahendite soovituslik jaotus poliitikavaldkondade kaupa aastate lõikes, sealhulgas hinnangulised kliimaga seotud kulud. Selleks et reageerida tekkivatele vajadustele ja stimuleerida tulemuslikkust, tuleks ette näha piisav paindlikkus. Strateegiadokumentid peaksid tagama ühtsuse ja järjepidevuse I lisas loetletud abisaajate jõupingutustega, nii nagu need kajastuvad nende riigielarvetes, ning neis peaks arvesse võtma muude rahastajate antavat toetust. Sisemiste ja väliste arengusuundade arvessevõtmiseks tuleks strateegiadokumente asjakohasel juhul läbi vaadata ja muuta.

(14) Liidu huvides on aidata kaasa I lisas loetletud abisaajate reformialastele jõupingutustele, mis tehakse eesmärgiga astuda liidu liikmeks. Abi andmist tuleks juhtida kindlalt tulemustele keskendudes ning pakkudes stiimuleid neile, kes näitavad reformidele pühendumist ühinemisele abi tõhusa rakendamise ja liikmelisuse kriteeriumide täitmisel tehtud edusammudega.

- (15) Abi andmisel tuleks jätkuvalt kasutada struktuure ja rahastamisvahendeid, mis on oma väärtust ühinemiseelses protsessis tõestanud. Üleminek ühinemiseelsete rahaliste vahendite puhul rakendatavalt komisjonipoolselt otseselt eelarve täitmisele I lisas loetletud abisaajate poolsele kaudsele eelarve täitmisele peaks olema järkjärguline ning vastama abisaajate vastavale suutlikkusele; komisjon peaks ergutama igas I lisas loetletud abisaajas parlamentaarse kontrolli teostamist sellele abisaajale antud abi üle.
- (16) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Need rakendamisevolitused on seotud strateegia- ja programmidokumentidega ja selliseid ühtseid tingimusi kehtestavate konkreetsete eeskirjadega ning neid tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾. Võttes arvesse kõnealuste rakendusaktide laadi, eriti nende poliitikat suunavat laadi või nende finantsmõju, tuleks nende vastuvõtmiseks, välja arvatud vähese rahalise mahuga meetmete puhul, põhimõtteliselt kasutada kontrollimenetlust. Käesoleva määruse rakendamiseks ühtsete tingimuste kehtestamisel tuleks arvesse võtta ühinemiseelse abi haldamisel ja rakendamisel saadud varasemaid kogemusi. Neid ühtseid tingimusi tuleks muuta, kui see on arengutest lähtuvalt vajalik.
- (17) Käesoleva määruse alusel loodud komiteel peaks olema pädevus ka seoses määruse (EÜ) nr 1085/2006 rakendamise seotud õigusaktidega ning nõukogu määruse (EÜ) nr 389/2006⁽²⁾ artikli 3 rakendamise seadmisega.
- (18) Käesoleva määrusega nähakse kogu selle kehtivusajaks ette rahastamispakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽³⁾ punkti 17 tähenduses.
- (19) Liit peaks oma välistegevuse mõju optimeerimiseks püüdma olemasolevaid vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada. See tuleks saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavuse abil ning luues
- koostoime IPA II, muude liidu välistegevuse rahastamisvahendite ja liidu muude poliitikameetmete vahel. Lisaks peaks see hõlmama välistegevuse rahastamisvahendite raames välja töötatud programmide vastastikust tugevdamist.
- (20) Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 236/2014⁽⁴⁾.
- (21) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (22) Asjakohane on tagada sujuv ja katkestusteta üleminek määrusega (EÜ) nr 1085/2006 loodud ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) ja IPA II vahel ning viia käesoleva määruse kohaldamisajaga vastavusse nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013⁽⁵⁾ kohaldamisajaga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Üldeesmärk

Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi aastateks 2014 kuni 2020 („IPA II“) eesmärk on toetada I lisas loetletud abisaajaid selliste poliitiliste, institutsiooniliste, õigus-, haldus-, sotsiaal- ja majandusreformide vastuvõtmisel ja rakendamisel, mida kõnealused abisaajad peavad ellu viima selleks, et järgida liidu väärtusi ning saavutada järk-järgult vastavus liidu eeskirjadele, nõuetele, poliitika- ja tavadele eesmärgiga astuda liidu liikmeks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Nõukogu 27. veebruari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 389/2006, millega luuakse rahalise toetuse programm Küprose türgi kogukonna majandusarengu soodustamiseks, ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2667/2000 Euroopa Ülesehitusameti kohta (ELT L 65, 7.3.2006, lk 5).

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 236/2014, milles sätestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 95).

⁽⁵⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

IPA II edendab sellise toetuse kaudu stabiilsust, julgeolekut ja heaolu I lisas loetletud abisaajates.

Artikkel 2

Erieesmärgid

1. Käesoleva määruse alusel antava abiga püütakse saavutada järgmisi erieesmärke vastavalt iga I lisas loetletud abisaaja vajadustele ning tema individuaalsele laienemise tegevuskavale:

- a) poliitiliste reformide toetamine, muu hulgas järgmise kaudu:
- i) demokraatia ja demokraatlike institutsioonide tugevdamine, sealhulgas sõltumatu ja tõhusa kohtusüsteemi ning õigusriigi ja selle põhimõtete järgimise tugevdamine;
  - ii) inimõiguste ja põhivabaduste edendamine ning kaitsmine, vähemuste hulka kuuluvate isikute, sealhulgas lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste õiguste suurem austamine, soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise, sallivuse ja meediavabaduse edendamine ning kultuurilise mitmekesisuse austamine;
  - iii) piirkondlik koostöö ja heanaaberlikud suhted;
  - iv) lepitamise, rahu kindlustamise ja usalduse suurendamise meetmete edendamine;
  - v) võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;
  - vi) avaliku halduse ja hea valitsemistava tugevdamine kõigil tasanditel;
  - vii) suutlikkuse suurendamise meetmed, mille eesmärk on parandada õiguskaitset, piirihaldust ja rändepoliitika rakendamist, sealhulgas rändevoogude juhtimist;
  - viii) kodanikuühiskonna arendamine;
  - ix) sotsiaaldialoogi edendamine ning sotsiaalpartnerite suutlikkuse suurendamine;
- b) majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse arengu toetamine aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärgil, muu hulgas järgmise kaudu:
- i) liidu nõuetele vastavuse saavutamine majanduses (sealhulgas toimiv turumajandus) ning eelarve- ja majandusjuhtimises;
  - ii) majandusreformid, mis on vajalikud liidus konkurentsivõime ja turujõududega toimetulemiseks ning mis aitavad samal ajal saavutada sotsiaal- ja keskkonnanäidismärke;
  - iii) tööhõive ja töötajate liikuvuse ning kvaliteetsete töökohade loomise edendamine ja inimkapitali arendamine;
  - iv) sotsiaalse ja majandusliku kaasatuse, eelkõige vähemuste, haavatavate rühmade, sealhulgas puudega inimeste, pagulaste ja põgenike kaasatuse edendamine;
  - v) kaasava ja integreeritud haridussüsteemi edendamine ning kultuuripärandi säilitamine ja taastamine;
  - vi) füüsilise kapitali arendamine, sealhulgas taristu ning liiduga ühenduste ja piirkondlike võrgustike parandamine;
  - vii) teadustöö, tehnoloogia arengu ja innovatsioonisuutlikkuse parandamine;
- c) I lisas loetletud abisaajate suutlikkuse suurendamine kõigil tasanditel, et täita liidu liikmesusest tulenevaid kohustusi, toetades selleks järkjärgulist liidu *acquis*'ga vastavusseviimist ning selle vastuvõtmist, rakendamist ja jõustamist, sealhulgas liidu struktuurifondide, ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi haldamise ettevalmistamist;
- d) piirkondliku integratsiooni ja territoriaalse koostöö tugevdamine, hõlmates I lisas loetletud abisaajaid, liikmesriike ja vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 232/2014⁽¹⁾ reguleerimisalasse kuuluvaid kolmandaid riike.
2. Lõikes 1 sätestatud erieesmärkide saavutamisel tehtud edusamme jälgitakse ja hinnatakse eelnevalt määratletud, selgete, läbipaistvate ja vajaduse korral riigipõhiste ja mõõdetavate näitajate põhjal, mis muu hulgas hõlmavad järgmist:
- a) edusammud demokraatia tugevdamise, õigusriigi ning sõltumatu ja tõhusa kohtusüsteemi, inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute ja haavatavate rühmade õiguste, põhivabaduste, soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste austamise, korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ning leppimise, heanaaberlike suhete ja pagulaste tagasipöördumise valdkonnas ning eelkõige tulemuste saavutamine nendes valdkondades;
  - b) edusammud sotsiaal-majanduslike ja eelarvereformide elluviimisel, käsitledes struktuurilist ja makromajanduslikku tasakaalustamatust; sotsiaal- ja majandusarengu strateegiade usaldusväärsus ja tõhusus, edusammud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu suunas ning kaasava ja integreeritud haridussüsteemi, kvaliteetse kooolitus- ja tööhõivesüsteemi loomine, sealhulgas IPA II toetatavate avaliku sektori investeeringute abil; edusammud soodsa ettevõtluskeskkonna loomisel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 27).

- c) edusammud õigusaktide kogumi liidu *acquis*'ga vastavusse viimisel, sealhulgas selle rakendamise tulemused; edusammud liiduga seotud institutsioonilise reformi osas, sealhulgas käesoleva määruse alusel antava abi rakendamisel kaudsele eelarve täitmisele üleminekul;
- d) edusammud *acquis*'ga seotud õigusaktide vastuvõtmiseks ja jõustamiseks vajaliku hea valitsemistava, haldusliku, institutsioonilise ja abi vastuvõtmise suutlikkuse, kaasa arvatud piisavate inimressursside loomisel ja tugevdamisel;
- e) piirkondlikud ja territoriaalsed koostööalgatused ning kauba-voogude areng.

3. Lõikes 2 osutatud näitajaid kasutatakse vastavalt vajadusele järelevalveks, hindamiseks ja tulemuste läbivaatamiseks. IPA II abi tulemuste hindamisel kasutatakse võrdlusalusena artiklis 4 osutatud komisjoni iga-aastaseid aruandeid. Asjakohased tulemusnäitajad määratakse kindlaks ning lisatakse artiklites 6 ja 7 osutatud strateegiadokumentidesse ja programmidesse ning kehtestatakse nii, et edusamme oleks võimalik objektiivselt hinnata aja jooksul ja vajaduse korral programmide lõikes.

Artikkel 3

Poliitikavaldkonnad

1. Käesoleva määruse alusel antav abi on peamiselt suunatud järgmistele poliitikavaldkondadele:
- a) reformid liiduga ühinemise ettevalmistamiseks ning seonduv institutsioonide ülesehitamine ja suutlikkuse suurendamine;
- b) sotsiaal-majanduslik ja regionaalareng;
- c) tööhõive, sotsiaalpoliitika, haridus, soolise võrdõiguslikkuse edendamine ja inimressursside arendamine;
- d) põllumajandus ja maaelu areng;
- e) piirkondlik ja territoriaalne koostöö.

2. Kõigis käesoleva artikli lõikes 1 osutatud poliitikavaldkonnades antava abiga toetatakse I lisas loetletud abisaajaid artiklites 1 ja 2 sätestatud üldiste ja erieesmärkide saavutamisel eelkõige poliitikareformide, seaduste ühtlustamise, suutlikkuse suurendamise ja investeringute abil.

Seal kus asjakohane, tuleks erilist tähelepanu pöörata heale valitsemistavale, õigusriigi põhimõttele ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastasele võitlusele.

3. Lõike 1 punktides b–e osutatud poliitikavaldkonnades antav abi võib hõlmata sellist liiki meetmete rahastamist, mis on

ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1301/2013, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1300/2013, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1304/2013, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1299/2013 ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1305/2013 ⁽⁵⁾.

4. Lõike 1 punktis e osutatud poliitikavaldkonnas antava abiga võib eelkõige rahastada mitut riiki hõlmavaid või horisontaalseid meetmeid, samuti piiriülese ning riikide- ja piirkondadevahelise koostöö meetmeid.

Artikkel 4

Abi raamistik

1. Käesoleva määruse alusel antakse abi kooskõlas Euroopa Ülemkogu ja nõukogu poolt määratletud laienemispoliitika raamistikuga ning arvestatakse nõuetekohaselt komisjoni iga-aastases laienemispaketis sisalduvat teatist laienemisstrateegia kohta ja eduaruandeid, samuti Euroopa Parlamendi asjakohaseid resolutsioone. Komisjon tagab ühtsuse abi ja laienemispoliitika raamistiku vahel.

2. Abi suunatakse ja kohandatakse vastavalt I lisas loetletud abisaajate konkreetsete olukorrale, võttes arvesse edasisi jõupingutusi, mida on vaja kõnealuste abisaajate liikmesuse kriteeriumide täitmiseks ja suutlikkuse tagamiseks. Abi ulatus ja suurus on diferentseeritud vastavalt vajadustele, sellele, mil määral on abisaaja pühendunud reformide elluviimisele, ning nende reformide rakendamisel tehtud edusammudele. Abi suunatakse peamiselt I lisas loetletud abisaajate aitamiseks valdkondlike reformide väljatöötamisel ja rakendamisel. Valdkindlikud poliitikameetmed ja strateegiad on laiaulatuslikud ja aitavad saavutada artikli 2 lõikes 1 sätestatud erieesmärgid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisäeteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, p. 289).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1300/2013, mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1084/2006 (ELT L L 347, 20.12.2013, lk 281).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1304/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L 347, 20.12.2013, lk 470).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1299/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L L 347, 20.12.2013, lk 259).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L L 347, 20.12.2013, lk 865).

3. Kooskõlas artikli 2 lõikes 1 sätestatud erieesmärkidega on I lisas loetletud abisaajate vajadustele ja suutlikkusele vastava abi andmise temaatilised prioriteedid sätestatud II lisas. Iga temaatiline prioriteet võib aidata saavutada rohkem kui ühte erieesmärki.

4. Kooskõlas artikli 2 lõike 1 punktis d sätestatud erieesmärgiga toetatakse abiga piiriülest koostööd nii I lisas loetletud abisaajate endi vahel kui ka nende ja liikmesriikide või määrusega (EL) nr 232/2014 loodud Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alla kuuluvate riikide vahel, et edendada heanaaberlikke suhteid, liidu integratsiooni ja sotsiaalmajanduslikku arengut. Territoriaalse koostöö jaoks antava abi temaatilised prioriteedid on sätestatud III lisas.

Artikkel 5

Vastavus, ühtsus ja vastastikune täiendavus

1. Käesoleva määruse alusel antav finantsabi on kooskõlas liidu poliitikatega. See vastab liidu ja I lisas loetletud abisaajate vahel sõlmitud lepingutele ning selles järgitakse kohustusi, mis on võetud mitmepoolsete lepingutega, mille osaline liit on.

2. Komisjon aitab koostöös liikmesriikidega täita suurema läbipaistvuse ja vastutuse saavutamiseks seotud liidu kohustusi abi andmisel, sealhulgas avalikustades teabe abi suuruse ja eraldamise kohta, tagades, et andmed on rahvusvahelisel võrreldavad, neile on lihtne juurde pääseda ning neid on lihtne jagada ja avaldada.

3. Komisjon, liikmesriigid ja Euroopa Investeerimispank (EIP) teevad koostööd ühtsuse tagamiseks ja püüavad vältida kattumist käesoleva määruse alusel antava abi ning muu liidu, liikmesriikide ja Euroopa Investeerimispanka antava abi vahel, sealhulgas korraldades abi -koordineerimiseks korrapäraseid ja kaasavaid kohtumisi.

4. Komisjon, liikmesriigid ja EIP tagavad oma vastavate abiprogrammide koordineerimise, et suurendada tulemuslikkust ja tõhusust abi andmisel ning vältida topeltrahastamist kooskõlas välisabi valdkonnas tegevuse koordineerimise tõhustamise ning poliitikate ja menetluste ühtlustamise suhtes kehtestatud põhimõtetega, eelkõige abi tulemuslikkust käsitlevate rahvusvaheliste põhimõtetega. Koordineerimine hõlmab korrapäraselt konsulteerimist ja sagedast teabevahetust abi andmise tsükli erinevates etappides eelkõige praktilisel tasandil ning see on liikmesriikide ja liidu programmitöö protsessi oluline osa.

5. Abi andmise tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamiseks ning topeltrahastamise vältimiseks astub komisjon koos liikmesriikidega vajalikke samme, et tagada parem koordineerimine ning vastastikune täiendavus mitmepoolsete ja piirkondlike orga-

nisatsioonide ja üksustega, näiteks rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni asutuste, fondide ja programmide ning liiduväliste rahastajatega.

6. Käesoleva määruse alusel antava abi ettevalmistamisel, rakendamisel ja selle üle järelevalve teostamisel tegutseb komisjon põhimõtteliselt partnerluses I lisas loetletud abisaajatega. Partnerlus hõlmab vajaduse korral pädevaid riiklikke ja kohalikke ametiasutusi ning kodanikuühiskonna organisatsioone. Komisjon peaks innustama asjaomaste sidusrühmade vahelist koordineerimist.

Kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust, sealhulgas vajaduse korral nende kui otseste abisaajate suutlikkust suurendatakse.

II JAOTIS

STRATEEGILINE PLANEERIMINE

Artikkel 6

Strateegiadokumendid

1. Käesoleva määruse alusel antakse abi üht või mitut riiki hõlmavate suunavate strateegiadokumentide (edaspidi „strateegiadokumendid”) alusel, mille komisjon kehtestab partnerluses I lisas loetletud abisaajatega aastateks 2014 kuni 2020 kehtestatud liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks.

2. Strateegiadokumentides määratakse artiklis 3 osutatud asjakohaste poliitikavaldkondade puhul kindlaks eesmärkide täitmiseks võetavad prioriteetsed meetmed, mida toetatakse käesoleva määruse alusel kooskõlas artiklites 1 ja 2 osutatud üldiste ja erieesmärkidega. Strateegiadokumendid võetakse vastu kooskõlas artiklis 4 sätestatud abi raamistikuga ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid.

3. Strateegiadokumendid sisaldavad kohaldatavat liidu vahendite soovituslikku jaotust poliitikavaldkondade kaupa aastate lõikes ja võimaldavad esilekerkivate vajaduste käsitlemist, piiramata võimalust kombineerida eri poliitikavaldkondadele antavat abi. Strateegiadokumendid hõlmavad näitajaid nendes sätestatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude hindamiseks.

4. Komisjon teostab iga-aastase hindamise strateegiadokumentide rakendamise ja nende jätkuva asjakohasuse kohta, võttes arvesse artiklis 4 osutatud poliitikaraamistiku arengut. Komisjon teavitab artikli 13 lõikes 1 osutatud komiteed nimetatud hindamise tulemustest ja võib vajaduse korral panna ette käesolevas artiklis osutatud strateegiadokumentide ja/või artikli 7 lõikes 1 osutatud programmide ning meetmete muutmise. Strateegiadokumendid vaadatakse samuti läbi kehtivusaja keskel ning vajaduse korral neid muudetakse.

5. Komisjon võtab käesolevas artiklis osutatud strateegiadokumendid ja nende mis tahes muudatused vastu kooskõlas määruse (EL) nr 236/2014 artikli 16 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAOTIS

RAKENDAMINE

Artikkel 7

Programmitöö

1. Käesoleva määruse alusel antavat liidu abi rakendatakse otseselt, kaudselt või koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise korras programmide ja meetmete kaudu vastavalt määruse (EL) nr 236/2014 artiklites 2 ja 3 osutatule ning kooskõlas erieeskirjadega, millega kehtestatakse käesoleva määruse rakendamise ühtsed tingimused, eelkõige seoses haldusstruktuuride ja -menetlustega, mille komisjon võtab vastu kooskõlas käesoleva määruse artikliga 13. Rakendamine toimub reeglina iga-aastaste või mitmeaastaste, riigipõhiste või mitut riiki hõlmavate programmide ning piiriülese koostöö programmide vormis, mis kehtestatakse kooskõlas artiklis 6 osutatud strateegiadokumentidega ja mille koostavad vastavalt vajadusele käesoleva määruse I lisas loetletud vastavad abisaajad ja/või komisjon.

2. Mis tahes programmitöös või programmide läbivaatamises, mis leiab aset pärast määruse (EL) nr 236/2014 artiklis 17 osutatud vaheläbivaatuse aruande („vaheläbivaatuse aruanne“) avaldamist, võetakse arvesse selle aruande tulemusi, leide ja järeldusi.

Artikkel 8

Raam- ja lisalepingud

1. Komisjon ja vastavad I lisas loetletud abisaajad sõlmivad abi rakendamise kohta raamlepingud.

2. Komisjoni ja vastavate I lisas loetletud abisaajate või nende rakendusasutuste vahel võib vajaduse korral sõlmida abi rakendamise kohta lisalepinguid.

Artikkel 9

Sätted rahastamisvahendite riskisutuse kohta

1. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel ning liidu rahastamise ühtsuse ja tulemuslikkuse tagamiseks ning piirkondliku koostöö soodustamiseks otsustada laiendada artikli 7 lõikes 1 osutatud programmide ja meetmete rahastamiskõlblikust riikidele, territooriumidele ning piirkondadele, mis ei ole artikli 1 alusel abikõlblikud, kui rakendatav programm või meede on globaalset, piirkondlikku või piiriülest laadi.

2. Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF) panustab käesoleva määruse alusel kehtestatud programmidesse või meetmetesse, mis on seotud I lisas loetletud abisaajate ja liikmesriikide vahelise piiriülese koostööga. ERDFi rahalise osaluse suurus määratakse kindlaks vastavalt määruse (EL) nr 1299/2013 artiklile 4. Nimetatud rahalise osaluse kasutamisel kohaldatakse käesolevat määrust.

3. Vajaduse korral võib IPA II panustada riikide- ja piirkondadevahelise koostöö programmidesse või meetmetesse, mis kehtestatakse ja mida rakendatakse kooskõlas määrusega (EL) nr 1299/2013 ning milles käesoleva määruse I lisas loetletud abisaajad osalevad.

4. Vajaduse korral võib IPA II panustada piiriülese koostöö programmidesse või meetmetesse, mis kehtestatakse ja mida rakendatakse kooskõlas määrusega (EL) nr 232/2014 ning milles käesoleva määruse I lisas loetletud abisaajad osalevad.

5. Vajaduse korral võib IPA II panustada makropiirkondliku strateegia osaks olevatesse programmidesse või meetmetesse, milles I lisas loetletud abisaajad osalevad.

IV JAOTIS

LÖPPSÄTTED

Artikkel 10

Volituste delegerimine

Komisjonil on artikli 11 kohaselt õigus võtta käesoleva määruse II lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte. Pärast vaheläbivaatuse aruande avaldamist ja vaheläbivaatuse aruandes esitatud soovitudele tuginedes võtab komisjon eelkõige vastu delegeeritud õigusakti, millega käesoleva määruse II lisa muudetakse 31. märtsiks 2018.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 10 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2020.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 10 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise

otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 10 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti jõustub vaid siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 12

Täiendavate rakenduseeskirjade vastuvõtmine

Lisaks määruses (EL) nr 236/2014 sätestatud eeskirjadele võetakse kooskõlas määruse (EL) nr 236/2014 artikli 16 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu erieeskirjad, millega kehtestatakse käesoleva määruse rakendamiseks ühtsed tingimused.

Artikkel 13

Komitee

1. Luuakse liikmesriikide esindajatest koosnev ühinemiseelse rahastamisvahendi komitee („IPA II komitee“), mida juhib komisjoni esindaja. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. IPA II komitee abistab komisjoni seoses kõigi artiklis 3 osutatud poliitikavaldkondadega. IPA II komitee on pädev teostama määruse (EÜ) nr 1085/2006 alusel õigustoiminguid ja võtma kohustusi ning rakendama määruse (EÜ) nr 389/2006 artiklit 3.

Artikkel 14

Tulemuste tunnustamine

1. Artiklis 6 osutatud strateegiadokumentidega nähakse ette, et peaks jääma kättesaadavaks piisav abisumma mõne I lisas loetletud abisaaja tasustamiseks järgmistel põhjustel:

- a) abisaaja erilised edusammud liikmesuse kriteeriumide täitmisel ja/või
- b) ühinemiseelse abi tõhus rakendamine, mis annab eriti häid tulemusi asjakohases strateegiadokumendis sätestatud erieesmärkide täitmisel.

2. Kui I lisas loetletud abisaaja edusammud ja/või tulemused jäävad oluliselt allapoole strateegiadokumentides sätestatud kokkulepitud tasemeid, kohandab komisjon proportsionaalselt rahaeraldise, kooskõlas määruse (EL) nr 236/2014 artikli 16 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tasustamiseks pannakse kõrvale piisav summa ning seda eraldatakse tulemuste ja edusammude hindamise põhjal, mis hõlmab mitmeaastast ajavahemikku ning mis teostatakse hiljemalt vastavalt 2017. ja 2020. aastal. Artikli 2 lõikes 2 osutatud ja strateegiadokumentides täpsustatud tulemusnäitajaid võetakse arvesse.

4. Artiklis 6 osutatud strateegiadokumentides liidu vahendite soovitusliku jaotuse kehtestamisel võetakse arvesse asjaomaste täiendavate vahendite eraldamise võimalust tulemuste ja/või edusammude põhjal.

Artikkel 15

Rahastamispakett

1. Käesoleva määruse rakendamise rahastamispakett perioodil 2014–2020 on 11 698 668 000 eurot (jooksevhindades). Kuni 4 % rahastamispaketist eraldatakse I lisas loetletud abisaajate ja ELi liikmesriikide vahelistele piiriülese koostöö programmidele, vastavalt nende vajadustele ja prioriteetidele.

2. Iga-aastased eraldised määratakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kindlaks vastavalt mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud piirmääradele.

3. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1288/2013 (⁽¹⁾) artikli 18 lõikega 4 eraldatakse soovituslik 1 680 000 000 euro suurune summa mitmest erinevast välistegevuse rahastamisvahendist, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 233/2014 (⁽²⁾) loodud arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, IPA II ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 234/2014 (⁽³⁾) loodud partnerluse rahastamisvahend, et toetada õppimisega seotud liikuvust partnerriikidesse või partnerriikidest määruse (EL) nr 1288/2013 tähenduses ning koostööd ja poliitikaalast dialoogi nende riikide ametivõimude, institutsioonide ja organisatsioonidega. Määrust (EL) nr 1288/2013 kohaldatakse kõnealuste vahendite kasutamise suhtes.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorsoo- ja spordiprogramm „Erasmus+“ ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 233/2014, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend aastateks 2014–2020 (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 44).

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 234/2014, millega luuakse partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 77).

Rahastamine tehakse kättesaadavaks kahe mitmeaastase assigneeringu kaudu, millest esimene hõlmab ainult esimest nelja ja teine ülejäänud kolme aastat. Kõnealused assigneeringud kajastavad nimetatud rahastamisvahendite käesolevas määruses sätestatud suunavas programmitöös kooskõlas asjaomaste riikide suhtes kindlaks tehtud vajaduste ja prioriteetidega. Assigneeringud võib vastavalt liidu välistegevuse prioriteetidele läbi vaadata mõjuvate ettenägematute asjaolude või oluliste poliitiliste muutuste korral.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. märts 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

- Albaania
  - Bosnia ja Hertsegoviina
  - Island
  - Kosovo (*)
  - Montenegro
  - Serbia
  - Türgi
  - endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik
-

(*) Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

II LISA

Abi temaatilised prioriteedid

Abi võidakse asjakohasel juhul anda järgmiste temaatiliste prioriteetide käsitlemiseks:

- a) Hea avaliku halduse ja majanduse juhtimise põhimõtte järgimine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on: avaliku halduse tugevdamine, sealhulgas avaliku teenistuse professionaalseks muutmine ja depolitiseerimine, meritokraatia põhimõtete juurutamine ja nõuetekohaste haldusmenetluste tagamine; makromajandusliku stabiilsuse tugevdamise suutlikkuse ning toimivaks turumajanduseks ja konkurentsivõimelisemaks majanduseks muutumise suunas tehtavate edusammude tõhustamine; liidu mitmepoolse eelarvejärelvalve mehhanismis osalemise toetamine ning rahvusvaheliste finantseerimisasutustega majanduspoliitika põhialuste valdkonnas tehtava korrapärase koostöö toetamine ning avaliku sektori finantsjuhtimise tugevdamine.
- b) Õigusriigi tagamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende nõuetekohase toimimise edendamine varasest etapist alates. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on: sõltumatute, vastutustundlike ja tõhusate kohtusüsteemide loomine, sealhulgas läbipaistvate ja tulemustel põhinevate tööle värbamise, hindamis- ja edutamissüsteemide ning väärtegade korral kohaldatavate tulemuslike distsiplinaarmenetluste loomine; tugevate süsteemide loomise tagamine piiride kaitsmiseks, rändevoogude haldamiseks ja varjupaiga andmiseks seda vajavatele inimestele; korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks kasutatavate tõhusate vahendite väljatöötamine; inimõiguste ja vähemuste hulka kuuluvate inimeste (sealhulgas romade ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste) õiguste edendamine ja kaitsmine ning põhivabaduste, sealhulgas meediavabaduse edendamine ja kaitsmine.
- c) I lisas loetletud abisaavajate kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite organisatsioonide, sealhulgas kutseliitude suutlikkuse tugevdamine ning liidu organisatsioonide ja I lisas loetletud abisaajate organisatsioonide vahelise võrgustikutöö innustamine kõigil tasanditel, mis läbi võimaldatakse neil osaleda tulemuslikus dialoogis nii avaliku- kui erasektori osapooltega.
- d) Investeeringud haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on: hõlbustada võrdset juurdepääsu kvaliteetsele haridusele nii koolieelses lasteasutustes kui ka põhi- ja keskkoolis; vähendada kooli poolelijätmist; kohandada kutseharidust ja -koolitust tööturunõudlusega; parandada kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust; tõhustada elukestva õppe kättesaadavust ning toetada investeeringuid hariduse ja koolituse infrastruktuuridesse, eelkõige selleks et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja tugevdada segregeerimata haridust.
- e) Tööhõive tugevdamine ja tööjõu liikuvuse toetamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on: mittetöötavate või haridust ega kutset mitteomandavate noorte püsiv kaasamine tööturule, kasutades sealhulgas meetmeid, millega stimuleeritakse investeeringuid kvaliteetsete töökohtade loomiseks, ning töötute kaasamise toetamine ja kõigi tööturul laeindatud inimrühmade tööturul suurema osalemise innustamine. Meetmete teisteks põhieesmärki- deks on soolise võrdõiguslikkuse toetamine, töötajate ja ettevõtjate kohanemine muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomine ning tööturuasutuste moderniseerimine ja tugevdamine.
- f) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine. Meetmete eesmärgiks on marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade integreerimine; soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamine; ning juurdepääsu parandamine taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas tervishoiuteenustele ja üldist huvi pakkuvatele sotsiaalteenustele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide kaasajastamise abil.
- g) Säästva transpordi edendamine ja tähtsate võrguinfrastruktuuride kitsaskohtade kõrvaldamine, investeerides eelkõige suure Euroopa lisandväärtusega projektidesse. Kindlaks määratud investeeringud tuleks seada tähtsusjärjekorda vastavalt panusele, mida nad annavad seoses liikuvuse, säästvuse, kasvuhoonetegaaside heidete vähendamise, liikmesriikidega ühenduste loomise asjakohasuse ning Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomisega.
- h) Erasektori tegevuskeskkonna ja ettevõtete konkurentsivõime, sealhulgas aruka spetsialiseerumise parandamine, mis on majanduskasvu, töökohtade loomise ja ühtekuuluvuse peamised toetajad. Esmatähtsad on projektid, mis parandavad ettevõtluskeskkonda.
- i) Teadustöö, tehnoloogia arengu ja innovatsiooni tugevdamine, eelkõige teadustöö infrastruktuuri parandamine, soodustava keskkonna ning võrgustikutöö ja koostöö edendamise abil.
- j) Toiduga kindlustatuse ja toiduohutuse toetamine ning mitmekesiste ja elujõuliste põllumajandusliku tootmise süsteemide toetamine aktiivsetes maakogukondades ja maal.
- k) Põllumajandus- ja toiduainete sektori suutlikkuse suurendamine konkurentsivõime ja turujõududega toimetulekuks ning järkjärguliseks ühtlustamiseks liidu eeskirjade ja standarditega, püüdes samas täita majandus-, sotsiaal- ja keskkon- naeesmärke maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalse arengu raames.

- l) Keskkonna kaitsmine ja keskkonna kvaliteedi parandamine ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise, kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise ning kliimameetmete juhtimise ja teavitamise toetamine. IPA II rahastamisega edendatakse poliitikaid, millega toetatakse liikumist ressursitõhusa, ohutu, säästva ja vähese CO₂-heitega majanduse suunas.
  - m) Lepitamise, rahu kindlustamise ja usalduse suurendamise meetmete edendamine.
-

III LISA

Territoriaalseks koostööks antava abi temaatilised prioriteedid

Piiriüleseks koostööks ettenähtud abi võidakse asjakohasel juhul anda järgmiste temaatiliste prioriteetide käsitlemiseks:

- a) piiriülese tööhõive, tööjõu liikuvuse ning sotsiaalse ja kultuurilise kaasatuse edendamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: piiriüleste tööturgude integreerimine, sealhulgas piiriülene liikuvus; ühised kohalikud tööhõivealgatused; teabe- ja nõustamisteenused ning ühised koolitused; sooline võrdõiguslikkus; võrdsed võimalused; sisserändajate kogukondade ja haavatavate rühmade integreerimine; investeerimine riiklikesse tööturuasutustesse; riiklikesse tervishoiu- ja sotsiaalteenustesse tehtavate investeeringute toetamine;
- b) keskkonnakaitse, kliimamuutustega kohanemise ja nende mõjude leevendamise edendamine, riskide ennetamine ja juhtimine muu hulgas järgmise tegevuse abil: keskkonnakaitsealased ühismeetmed; loodusvarade säästva kasutamise, ressursitõhususe, taastuvate energiaallikate ning ohutu, säästva ja vähese CO₂-heitega majanduse suunas liikumise edendamine; konkreetseid riske käsitlevate investeeringute edendamine, katastroofidele vastupanuvõime tagamine ning katastroofiohjamise süsteemide ja hädaolukorraks valmisoleku väljatöötamine;
- c) säästva transpordi edendamine ja avalike infrastruktuuride parandamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: eraldatuse vähendamine juurdepääsu parandamise abil transpordile, info- ja sidevõrkudele ning -teenustele; investeerimine piiriüleste vee-, jäätmekäitlus- ning energiasüsteemidesse ja vahenditesse;
- d) turismi edendamine ning kultuuri- ja looduspärand;
- e) investeerimine noortesse, haridusse ja oskustesse muu hulgas järgmise tegevuse abil: ühiste haridus-, kutsekoolitus- ja koolituskavade ning ühist noorsootegevust toetava infrastruktuuri väljatöötamine ja rakendamine;
- f) kohaliku ja piirkondliku valitsemise edendamine ning kohalike ja piirkondlike ametiasutuste planeerimis- ja haldussuutlikkuse tõhustamine;
- g) konkurentsivõime, ettevõtluskeskkonna ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arengu, kaubanduse ja investeeringute tõhustamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: ettevõtlikkuse edendamine ja toetamine, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osas; kohalike piiriüleste turgude areng ja rahvusvahelistumine;
- h) teadustöö, tehnoloogiaarengu, innovatsiooni ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate tugevdamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: inimressursside ning teadustöö ja tehnoloogiaarengu vahendite vahetamise edendamine.

IPA II rahastamise toel võidakse vajaduse korral rahastada ka I lisas loetletud abisaajate osalemist ERDFist toetust saava Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi riikide- ja piirkondadevahelistes koostööprogrammides ning Euroopa naabrusspoliitika rahastamisvahendi piiriüleste koostööprogrammides. Sellistel juhtudel kehtestatakse abi ulatus vastavalt asjakohase vahendi (kas ERDFi või Euroopa naabrusspoliitika rahastamisvahendi) reguleerivale raamistikule.

Euroopa Komisjoni avaldus Euroopa Parlamendiga peetava strateegilise dialoogi kohta ⁽¹⁾

ELi lepingu artikli 14 kohaselt peab Euroopa Komisjon Euroopa Parlamendiga strateegilist dialoogi enne Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) kavandamise alustamist ja vajaduse korral pärast esialgset konsulteerimist asjaomaste abisaajatega. Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile olemasolevad asjakohased programmdokumendid, milles sisalduvad riigi/piirkonna kohta ette nähtud soovituslikud eraldised, riigi/piirkonna prioriteedid, võimalikud tulemused, soovituslikud eraldised jaotatuna geograafiliste programmide prioriteetidele ning abi üksikasjalikud sätted (*). Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile asjakohased olemasolevad programmdokumendid, milles sisalduvad temaatilised prioriteedid, võimalikud tulemused, abi vormi valik (*) ja selliste prioriteetide jaoks ette nähtud rahaeraldised temaatilistes programmides. Euroopa Komisjon võtab arvesse Euroopa Parlamendi seisukohta selles küsimuses.

Euroopa Komisjon peab Euroopa Parlamendiga strateegilist dialoogi vahearuande koostamisel ning enne programmdokumentide põhjalikku läbivaatamist käesoleva määruse kehtivusajal.

Euroopa Parlamendi palvel selgitab Euroopa Komisjon, mil määral on parlamendi märkusi programmdokumentides arvesse võetud, ja muid strateegilise dialoogi järelmeetmeid.

⁽¹⁾ Euroopa Komisjoni esindab asjaomane volinik.

(*) Vajaduse korral.

Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus vähemustele suunatud horisontaalsete programmide rahastamise kohta

Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon on ühel meel selles, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) artikli 2 lõike 1 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et sellega võimaldatakse rahastada programme, mille eesmärk on kooskõlas Kopenhaageni kriteeriumidega edendada vähemuste austamist ja kaitsmist, nagu seda tehti nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend.

Euroopa Komisjoni avaldus rakendusaktide kasutamise kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse nr 232/2014 (millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) teatavate eeskirjade rakendamiseks vajalike sätete kehtestamiseks

Euroopa Komisjon on seisukohal, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruses (EL) nr 236/2014 (millega kehtestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused) sätestatud piiriüleste koostööprogrammide rakenduseeskirjade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse (EL) nr 232/2014 (millega kehtestatakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruse (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) muude konkreetsete üksikasjalikumate rakenduseeskirjadega soovitakse täiendada põhiõigusakti ja seetõttu tuleks need vastu võtta delegeeritud õigusaktidena vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290. Euroopa Komisjon ei ole kõnealuse määruse, nagu kaasseadusandjad selle tekstis kokku on leppinud, vastuvõtmise vastu. Siiski tuletab Euroopa Komisjon meelde, et piiritlemine Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 vahel on praegu Euroopa Liidu Kohtus nn biotsiidide juhtumi raames läbivaatamisel.

Euroopa Parlamendi avaldus rahastamisvahendite raames antava abi peatamise kohta

Euroopa Parlament märgib, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 233/2014 (millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend ajavahemikuks 2014–2020), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014 (millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 234/2014 (millega luuakse partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määrus (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) ei sisalda sõnaselgeid viiteid abi peatamisele, kui abisaaja riik ei järgi asjaomases rahastamisvahendis sätestatud aluspõhimõtteid, eelkõige demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste põhimõtteid.

Euroopa Parlament on seisukohal, et nende rahastamisvahendite raames antava abi peatamine muudaks seadusandliku tavamenetluse kohaselt kokku lepitud üldist rahastamiskava. Kaasseadusandja ja eelarvapädeva institutsioonina on Euroopa Parlamendil seega sellise otsuse korral õigus kasutada täielikult oma eelisõigusi.

Euroopa Parlamendi avaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II) I lisas loetletud abisaajate kohta

Euroopa Parlament märgib, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märts 2014. aasta määruses (EL) nr 231/2014 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II)) kasutatakse kogu tekstis väljendit „I lisas loetletud abisaajad“. Euroopa Parlament leiab, et kõnealune väljend kehtib riikide kohta.
